

УДК 070.14:32.019.5(470+571):355.48((470+571):477)

ДИНАМІКА ПОШИРЕННЯ МОВИ ВОРОЖНЕЧІ В ТЕЛЕГРАМ-КАНАЛАХ КРЕМЛІВСЬКИХ ПРОПАГАНДИСТІВ

СТЕБЛИНА Наталія,

д-р політ. наук, доц.,

Донецький національний університет імені Василя Стуса, вул. 600-річчя, 21, м. Вінниця, 21021, Україна,
e-mail: n.steblyna@donnu.edu.ua.

У дослідженні вивчається динаміка поширення мови ворожнечі в телеграм-каналах провідних кремлівських пропагандистів під час повномасштабного вторгнення рф. Використовується комп'ютерний аналіз для пошуку ключових слів, що свідчать про використання мови ворожнечі, а також аналіз колокацій та семантичний аналіз. Матеріал дослідження – телеграм-канали провідних російських пропагандистів: соловйов, сімоньян, Воєнкор Котенок З. Аналіз динаміки згадок показує, що вживання мови ворожнечі має схожі сплески уваги для всіх трьох. У січні 2022 р. були зафіксовані одиничні згадки, а от у березні – квітні відбулося значне зростання. Наприкінці квітня, коли росіяни пішли з Півночі України, кількість згадок значно спала. Відсоток ключових слів залишався доволі великим влітку, проте продовжував спадати до відступу росіян із Харківщини та Херсонщини.

Ключові слова: російська пропаганда, телеграм, контент-аналіз, колокації, мова ворожнечі.

THE DYNAMICS OF HATE SPEECH SPREADING ON THE TELEGRAM-CHANNELS OF THE POPULAR KREMLIN PROPAGANDISTS

The study examines the dynamics of hate speech spread on the Telegram channels of leading Kremlin propagandists during Russian full-scale invasion. Computer analysis is used to search for keywords that indicate the use of hate speech, as well as collocation analysis and semantic analysis. The research material was the most popular telegram channels of leading Russian propagandists (category “political journalists and columnists”): Solovyov, Simonyan, Voenkor Kotenok Z. Analysis of the words mentions dynamics shows that the topic of “Nazism / Fascism” has similar bursts of attention for all three. Therefore, before the invasion in January 2022, single mentions were recorded, but in March-April there was a significant increase. At the end of April, when the Russians left Northern Ukraine and it became obvious that they would not be able to capture the territory of Ukraine, the number of mentions dropped significantly. The percentage of keywords remained quite high in the Summer, but continued to decrease until the retreat of the Russians from Kharkiv and Kherson regions.

Keywords: Russian propaganda, telegram, content analysis, collocations, hate speech.

Вступ. Із початком повномасштабного вторгнення популярність телеграм-каналів в Україні зростає. У 2022 р. саме телеграм став тією платформою, яку використовували для пошуку новин найбільше [1]. Проте під час повномасштабного вторгнення кремлівські пропагандисти намагаються використовувати саме ті мережеві спільноти, які мають найбільшу аудиторію та довіру. Відповідно до цього моніторинг найбільш популярних телеграм-каналів є надзвичайно затребуваним та актуальним завданням.

У цьому дослідженні пропонується розглянути алгоритм виявлення мови ворожнечі в популярних телеграм-каналах прокремлівських пропагандистів та описати динаміку поширення подібного контенту, а також його формальні ознаки, що дозволять у майбутньому застосовувати машинний спосіб його ідентифікації.

Попередні дослідження цієї соціальної мережі показали, що в телеграмі майже немає обмежень для публікації будь-якого контенту [2], відсутня сувора модерація користувачів [3], а прозорість та підзвітність видаються взагалі неважливими [4, с. 129]. Це призводить до того, що тут безперешкодно поширюються мова ворожнечі та екстремізм [5, с.114; 9], ідеологія расизму [6], інформація про нелегальну діяльність різноманітних «маргінальних груп» [7], теорії змов [5; 8]. У 2019 р. виявили більше ніж 600 каналів і груп, що просували ідеологію Ісламської держави [10, с. 3]. Також деякі телеграм-канали прославляли тероризм [11]. Щодо російської пропаганди, то тільки в перші дні повномасштабного вторгнення українські журналісти та медіакритики – Директор Медіа [12], Тексти [13] – виявили численні канали, які виправдовували окупацію, дискредитували український уряд та ЗСУ, використовували мову ворожнечі щодо українців та України.

Короткий аналіз наукових публікацій, в яких досліджується телеграм, дозволяє стверджувати, що невирішеними залишаються питання автоматизованої фіксації мови ворожнечі (як правило, подібні розробки робляться вручну), а також не вивчається динаміка поширення подібного контенту.

Новизною дослідження є спосіб виявлення мови ворожнечі – а саме за допомогою комп'ютерної програми, що дозволить не тільки зафіксувати шкідливий контент, а й відстежити його динаміку протягом тривалого часу та виявити формальні ознаки.

Мета дослідження – запропонувати механізм виявлення мови ворожнечі з використанням комп'ютерного аналізу текстів у телеграм-каналах провідних російських пропагандистів, описати динаміку поширення шкідливого контенту та його формальні ознаки.

Завдання дослідження – створити базу даних публікацій телеграм-каналів популярних російських пропагандистів; розробити ключові слова для виявлення мови ворожнечі; із використанням колокацій виявити провідний об'єкт мови ворожнечі; відстежити та інтерпретувати динаміку поширення мови ворожнечі щодо України.

Методи дослідження. Використовувався комп'ютерний контент-аналіз (мова Python, модуль RE – регулярні вислови), а також комп'ютерний семантичний аналіз (модуль spacy).

Контент-аналіз допоміг виявити випадки вживання мови ворожнечі російськими пропагандистами. Для цього використовувалися такі ключові слова: «нацизм, нацистський, нацик і похідні», «фашизм, фашист і похідні», «русобобія», «Гітлер», «Гейбельс», «Бандера», «Шухевич», «СС», «свастика», «зигувати», «антисемітизм», «радикал»¹. Застосовуючи саме ці слова, російські пропагандисти просували нарратив «нацизм в Україні», виправдовували російське вторгнення й так звану «денацифікацію» – вбивства, катування мирних українських громадян, яких називали саме нацистами.

Зазначимо, що для цього дослідження мовою ворожнечі вважається саме просування кремлівського нарративу «нацизм в Україні», оскільки в такий спосіб російські пропагандисти намагаються заперечити існування України як держави, а також переконують свої аудиторії у тому, що від війни в Україні зазнають утисків винятково нацисти.

Це відповідає визначенню мови ворожнечі, яке використовується ООН: «будь-який тип комунікації <...>, що атакує або ж використовує принизливу чи дискримінаційну мову щодо людини або групи на основі того, ким вони є, іншими словами, на основі їхньої релігії, етнічної приналежності, національності, раси, кольору шкіри, схильностей, гендеру чи іншого фактору ідентифікації» [14].

Для виявлення провідного об'єкта мови ворожнечі використовувалися колокації (найчастіше вживання певних слів) у контексті теми «нацизм / фашизм», де нацистами чи фашистами називалися всі українці чи ж стверджувалося, що Україна – «коліска фашизму», «нацистська держава», нацистськими чи фашистськими оголошувалися певні державні інститути тощо. Наприклад:

¹ Приклади коду див. за лінком <https://github.com/steblinka/telegram>

- «нацистський режим на Україні» (колокація до прикметника «нацистський» – «Україна»), допис Военкор Котенок Z;

- «росіяни перекидають на колишню україну вакцину від нацизму» (колокація до іменника «нацизм» – «Україна»), допис Военкор Котенок Z;

- «українські нацисти на Донбасі вбивають росіян» (колокація до іменника «нацист» – прикметник «український»), допис сімоньян;

Також використовувався семантичний аналіз, який допоміг встановити найбільш популярні слова та вислови, які вживалися поряд із ключовими словами.

Алгоритм семантичного аналізу був такий: спочатку текст поділявся на токени (окремі слова), за допомогою стоп-слів із тексту викидалися прийменники, сполучники тощо, потім усі слова через процедуру лематизації уніфікувалися (називний відмінок – для іменників та прикметників; інфінітив – для дієслів), а далі з використанням хмари слів виявлялися найбільш популярні лемми.

Матеріалом дослідження стали найбільш популярні телеграм-канали провідних російських пропагандистів (категорія «політичні журналісти та оглядачі»):

- соловйов – 1 млн 329 тис. підписників;

- сімоньян – 488 тис. підписників;

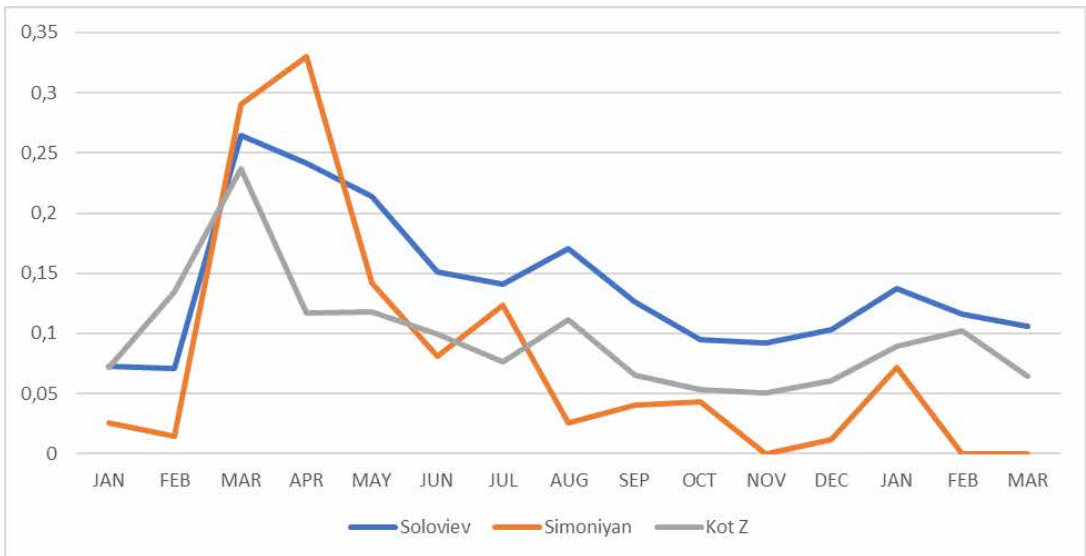
- Военкор Котенок Z – 421 тис. підписників.

Період – січень 2022 р. – березень 2023 р.

Загалом було оброблено більше ніж 70 тис. постів.

Результати й обговорення. Простий підрахунок кількості згадок ключових слів показав, що тема «нацизму/фашизму» є надзвичайно популярною для всіх трьох пропагандистів. Найбільше – для соловйова – 57145 співпадінь; Военкор Котенок Z – 10129; сімоньян – 2703. У деякі періоди кількість дописів, що містили ключові слова складала 25 – 30%.

Аналіз динаміки згадок показує, що тема «нацизму/фашизму» має схожі сплески уваги для всіх трьох (рис. 1).

Рисунок 1 – Динаміка згадок теми «нацизму / фашизму» в телеграм-каналах російських пропагандистів

Так, перед вторгненням у січні 2021 р. були зафіксовані одиничні згадки, а от у березні-квітні бачимо значне зростання. Наприкінці квітня, коли росіяни пішли з Півночі України й стало очевидним, що вони не зможуть захопити територію України, кількість згадок значно спала. Відсоток ключових слів залишався доволі великим влітку,

проте продовжував спадати до чергового «жесту доброї волі» росіян, коли їх вибили з Харківщини та Херсонщини.

Подібна динаміка свідчить про організований характер поширення пропагандистських меседжів у російському сегменті телеграму. Отже, є три різні фігури, які мають власні аудиторії: соловйов орієнтується на найбільш відданих кремлівських патріотів, що підтримують жорстоке ведення війни в Україні; сімоньян – на більш широку аудиторію прихильників путінської політики з поміркованими поглядами; Военкор Котенок Z пише для тих росіян, які шукають експертну точку зору й хочуть вірити у воєнну майстерність «другої армії світу». Незважаючи на те що аудиторії різні, маємо позитивну кореляцію уваги до теми: найбільше перегукуються графіки соловйов/сімоньян – позитивна кореляція 0,9; але й графіки соловйов/Военкор та сімоньян/Военкор також схожі (позитивна кореляція – 0,7).

Тож мова ворожнечі в їхніх каналах є одним з інструментів ведення інформаційної війни та підтримки вторгнення загалом. Під час вторгнення пропагандисти мали повністю переконати росіян у тому, що всі українці, які чинять опір окупантам, – нацисти, щоб виправдати війну та численні воєнні злочини. Проте після перших поразок на полі бою кремлівським пропагандистам довелося змінити тактику та об'єкт ненависті (тепер це вже була не вся Україна та її народ, а тільки уряд та ЗСУ). Тож на темі «нацизму/фашизму» вони наполягали уже не так сильно, адже пояснити своїй аудиторії, чому російська армія йде з українських територій, не виконавши поставлене завдання – «денацифікацію» України, було б дуже складно. Також тема використовувалася під час атомного шантажу влітку (щодо теми Запорізької АЕС).

Виявлене додатково свідчить про формальну ознаку російської пропаганди – а саме її організований характер, який можна виявити через ключові слова (у нашому випадку – через наратив «нацизм/фашизм»).

Якщо аналізувати колокації – тобто ті слова, які найчастіше вживалися поряд із ключовими словами, то побачимо, що динаміку уваги до теми визначають саме згадки України та похідних слів («український», «українці» тощо) (рис. 2).

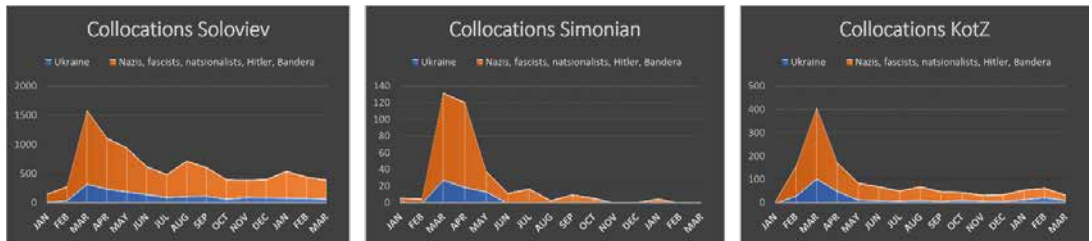

Рисунок 2 – Колокації із ключовими словами «нацизм / фашизм» та «Україна», «український»

Так, маємо позитивну кореляцію між згадками ключових слів та згадками України й похідних слів (соловйов – 0,97; сімоньян – 0,93; Военкор – 0,97). Тож, висвітлюючи тему «нацизму / фашизму», російські пропагандисти найчастіше пов'язують її з Україною.

Щодо інших колокацій, їх можна побачити на хмарах слів, які були створені після проведення семантичного аналізу (рис. 3, 4, 5).

Найчастіше поряд із ключовими словами соловйов згадує Німеччину, Київ, іменник «режим», прикметник «київський», «радянський». Про Німеччину він пише, згадуючи Другу світову війну, а також порівнюючи її із нібито «фашистською» Україною. Також постійно вживається словосполучення «київський режим» – для протиставлення з усією іншою країною, яка нібито «захоплена нацистами».

Щодо сімоньян, то кількість дописів у неї не настільки значна, як у соловйова, тому тут не бачимо настільки виразної різниці між найбільш і найменш популярни-

Рисунок 3 – Хмара слів (колокацій) телеграм-каналу солдовійова

Рисунок 4 – Хмара слів (колокацій) телеграм-каналу сімоньян

Рисунок 5 – Хмара слів (колокацій) телеграм-каналу Воєнкор Котенок Z

ми словами. Але й у неї найчастіше, окрім України, згадується Німеччина (у тому ж контексті, що й у солдовійова), а також Британія. У декількох дописах пропагандистка розповідає про те, що «британська корона» нібито співпрацювала з фашистською Німеччиною. Для неї також популярними є вислів «київський режим», дієслова «звільняти» (тобто «Україну від нацизму»), «розстрілювати» (ідеться про вигадані пропагандисткою випадки нібито «розстрілу» нацистами мирних громадян України).

У цього пропагандиста популярні слова, що використовуються поряд із ключовими, – такі самі: «Київський», «режим», «Німеччина». Але він згадує і Європу (у тому ж контексті, що сімоньян, – Британію; нібито Європа «вирощує» фашизм в Україні). Окрім цього, іменник «житель» (у значенні «нацисти тероризують мирних жителів»), власну назву «Маріуполь» (теж як нібито місце «злочинів київського режиму»).

Тож й у випадку аналізу колокацій бачимо, що пропагандисти або пов'язують тему «нацизму/фашизму» з Україною, або ж мають на увазі саме наратив «нацистський режим в Україні», використовуючи вислови на кшталт «київський режим», «нацистські злочинці» або сприяння деяких європейських держав «фашизму в Україні» тощо.

Висновки і перспективи. Дослідження показало, що мова ворожнечі щодо України в телеграм-каналах популярних російських пропагандистів має свою динаміку. Як зазначала колись дослідниця Дж. Батлер, під час війни деякі медіа можуть підводити нас до думки, що є смерті, які варті того, щоб їх оплакува-

ли, і не варті цього [15]. Російські пропагандисти через поширення мови ворожнечі й закріплення зв'язку між Україною та нацизмом/фашизмом якраз і намагаються показати своїм співгромадянам, що загиблих або постраждалих українців не варто жаліти, оскільки всі вони – «нацисти чи фашисти».

Так, найбільше таких дописів, де тема «нацизму/фашизму» подавалася разом з Україною, було на початку вторгнення, коли пропагандисти намагалися пояснити своїм аудиторіям, що воно є виправданим, бо потрібно знищити «український нацизм». Це відбувалося згідно з відомою програмною публікацією на РІА «Новости» «Что Россия должна сделать с Украиной», в якій пропонувалося для цього використовувати етнічні чистки, геноцид та репресії щодо нашої країни та народу. Саме тому пропагандисти активно вживали мову ворожнечі, щоб переконати свої аудиторії у тому, що нацистами є всі українці.

Проте після поразок на фронті «нацизм/фашизм» згадувався в контексті з іншими європейськими країнами, які підтримують Україну, для ядерного шантажу всього світу (тема Запорізької АЕС), а також для характеристики ЗСУ. Якби російські пропагандисти продовжили говорити про всю Україну, яка є «хворою на нацизм», довелося б пояснювати, чому російські війська відступають, а нацисти в Україні залишаються. Тому тут зосередилися на владі та ЗСУ. Відповідно, знизилася й кількість таких дописів.

Щодо подальших перспектив, важливим видається дослідження організованого характеру поширення мови ворожнечі через різні комунікаційні канали, які використовують пропагандисти. Адже, як показало це дослідження, вони збільшували або зменшували кількість дописів на задану тему залежно від ситуації. У майбутньому важливо буде визначити, яких тем це стосується, а також запропонувати алгоритм для виявлення формальних ознак російської пропаганди, що спростить її виявлення.

1. Internews. Ukrainian citizens consume more news, are more resilient to disinformation, and trust their media more during Russia's war in 2022. Internews.in.ua. URL: <http://surl.li/krtgj> (дата звернення: 02.07.2023).

2. Júnior M., Melo P., Kansaon D., Mafra V., Sá K., & Benevenuto F. Telegram Monitor: Monitoring Brazilian Political Groups and Channels on Telegram. arXiv. 2020. Doi:10.48550/arXiv.2202.04737.

3. Willaert T., Peeters S., Seijbel J., Van Raemdonck N. Disinformation networks: A quantitative investigation of antagonistic Dutch-speaking Telegram channels. First Monday. 2022. 27(9). Doi:10.5210/fm.v27i5.12533.

4. Wijermars M., Lokot T. Is Telegram a “harbinger of freedom”? The performance, practices, and perception of platforms as political actors in authoritarian states. Post-Soviet Affairs. 2022. 38(1-2). С. 125–145. Doi:10.1080/1060586X.2022.2030645.

5. Walther S., McCoy A. US Extremism on Telegram: Fueling Disinformation, Conspiracy Theories, and Accelerationism. Perspectives on Terrorism. 2021. 15(2). Pp. 100–124.

6. Baumgartner J., Zannettou S., Squire M., Blackburn J. Proceedings of the International AAAI Conference on Web and Social Media. The Pushshift Telegram Dataset. Atlanta: the Association for the Advancement of Artificial Intelligence, 2020. Pp. 840–847. Doi:10.1609/icwsm.v14i1.7348.

7. Bovet A., Grindrod P. Organization and evolution of the UK far-right network on Telegram. Appl Netw Sci. 2022. 7(1). Doi: 10.1007/s41109-022-00513-8.

8. Hoseini M., Melo P., Benevenuto F., Feldmann A., Zannettou S. On the Globalization of the QAnon Conspiracy Theory Through Telegram. arXiv. 2021. Doi:10.48550/arXiv.2105.13020.

9. Urman A., Ho J. C., Katz S. “No Central Stage”: Telegram-based activity during the 2019 protests in Hong Kong. SocArXiv. 2020. 17. Doi:10.31235/osf.io/ueds4.

10. Clifford B., Powell H. Encrypted Extremism Inside the English-Speaking Islamic State Ecosystem on Telegram. Washington: The George Washington University, 2019.

11. Guhl J., Davey J. A Safe Space to Hate: White Supremacist Mobilisation on Telegram. Institute for Strategic Dialogue, 2020. URL: <http://surl.li/kvbvf> (дата звернення: 02.07.2023).

12. Ilyuk K., Sapolovych E., & Ryaboshtan I. «Now we will live to the fullest!». How and why Russia has created a Telegram channels network for the occupied territories of Ukraine. Detector Media. URL: <http://surl.li/kvbuy> (дата звернення: 02.07.2023).

13. Dukach Yu. How Russia is using Telegram channels to prepare occupied territories for a “reunification”. Texty.org.ua. URL: <http://surl.li/kvbuu> (дата звернення: 02.07.2023).
14. United Nations. What is hate speech? URL: <http://surl.li/kvbup> (дата звернення: 02.07.2023).
15. Butler J. *Frames of War: When Is Life Grievable?* London, Verso, 2010.

1. Internews (2022), «Ukrainian citizens consume more news, are more resilient to disinformation, and trust their media more during Russia’s war in 2022», Internews.in.ua, available at: <http://surl.li/krtgj> (accessed: 2 July 2023).

2. Júnior, M., Melo, P., Kansoon, D., Mafra, V., Sá, K., & Benevenuto, F. (2022), “Telegram Monitor: Monitoring Brazilian Political Groups and Channels on Telegram”, arXiv, doi:10.48550/arXiv.2202.04737.

3. Willaert, T., Peeters, S., Seijbel, J. & Van Raemdonck, N. (2022), “Disinformation networks: A quali-quantitative investigation of antagonistic Dutch-speaking Telegram channels”, *First Monday*, 27(9), doi:10.5210/fm.v27i5.12533.

4. Wijermars, M. & Lokot, T. (2022), “Is Telegram a “harbinger of freedom”? The performance, practices, and perception of platforms as political actors in authoritarian states”, *Post-Soviet Affairs*, 38(1–2), pp. 125–145, doi:10.1080/1060586X.2022.2030645.

5. Walther, S. & McCoy, A. (2021), “US Extremism on Telegram: Fueling Disinformation, Conspiracy Theories, and Accelerationism”, *Perspectives on Terrorism*, 15(2), pp. 100–124.

6. Baumgartner, J., Zannettou, S., Squire, M. & Blackburn, J. (2020), “The Pushshift Telegram Dataset”, *Proceedings of the International AAAI Conference on Web and Social Media*, Atlanta: the Association for the Advancement of Artificial Intelligence, pp. 840–847, doi:10.1609/icwsm.v14i1.7348.

7. Bovet, A. & Grindrod, P. (2022), “Organization and evolution of the UK far-right network on Telegram”, *Appl Netw Sci.*, 7(1), doi: 10.1007/s41109-022-00513-8.

8. Hoseini, M., Melo, P., Benevenuto, F., Feldmann, A. & Zannettou, S. (2021), “On the Globalization of the QAnon Conspiracy Theory Through Telegram”, arXiv, doi:10.48550/arXiv.2105.13020.

9. Urman, A., Ho, J. C. & Katz, S. (2020), “«No Central Stage»: Telegram-based activity during the 2019 protests in Hong Kong”, *SocArXiv*, 17, doi:10.31235/osf.io/ueds4.

10. Clifford, B. & Powell, H. (2019), *Encrypted Extremism Inside the English-Speaking Islamic State Ecosystem on Telegram*, The George Washington University, Washington.

11. Guhl, J. & Davey, J. (2020), «A Safe Space to Hate: White Supremacist Mobilisation on Telegram», Institute for Strategic Dialogue, available at: <http://surl.li/kvbf> (accessed: 2 July 2023).

12. Ilyuk, K., Sapolovych, E. & Ryaboshan, I. (2022), “«Now we will live to the fullest!». How and why Russia has created a Telegram channels network for the occupied territories of Ukraine”, *Detector Media*, available at: <http://surl.li/kvbuy> (accessed: 2 July 2023).

13. Dukach, Yu. (2022), “How Russia is using Telegram channels to prepare occupied territories for a «reunification»”, Texty.org.ua, available at: <http://surl.li/kvbuu> (accessed: 2 July 2023).

14. United Nations (2023), “What is hate speech?”, available at: <http://surl.li/kvbup> (accessed: 2 July 2023).

15. Butler, J. (2010), *Frames of War: When Is Life Grievable?*, Verso, London.

UDC 070.14:32.019.5(470+571):355.48((470+571):477)

THE DYNAMICS OF HATE SPEECH SPREADING ON THE TELEGRAM-CHANNELS OF THE KREMLIN PROPAGANDISTS

Steblyna Nataliia, D.Sc. (Political Science), Associate Professor,

Vasul Stus Donetks National University, Vinnytsya, 21, 600-richchya Str., 21021, Ukraine, e-mail: n.steblyna@donnu.edu.ua.

ORCID – <https://orcid.org/0000-0001-9799-9786>

Introduction. Telegram is the most popular social network for consuming news in Ukraine. However, in a full-scale invasion, Kremlin propagandists are trying to use popular digital platforms to promote hostile narratives.

Relevance of the study. Monitoring the most popular Telegram channels is an extremely demanding task. It is important to detect the signs of propaganda content, to study the dynamics of its distribution in order to effectively counter the numerous information operations of the enemy.

Research objective is to propose a mechanism (computer analysis of texts in the Telegram channels of leading Russian propagandists) for detecting hate speech usage, describe the dynamics of harmful content spread and to define its formal signs.

Methodology. Computer analysis is used to search for keywords that indicate the use of hate speech, as well as collocation analysis and semantic analysis. The research material was the most popular telegram channels of leading Russian propagandists: Solovyov, Simonyan, Voenkor Kotenok Z.

Results. Analysis of the mentions dynamics shows that the topic of «Nazism / Fascism» has similar bursts of attention for all three propagandists. Before the invasion single mentions were recorded, but in March-April there was a significant increase. At the end of April, when the Russians left Northern Ukraine, the number of mentions dropped significantly. The percentage of keywords remained quite high in the summer, but continued to decrease until the retreat of the Russians from Kharkiv and Kherson regions. Analysis of collocations showed that when highlighting the topic of «Nazism / Fascism», Russian propagandists most often associate it with Ukraine.

Conclusions. The study showed that the hate speech towards Ukraine in the Telegram channels of popular Russian propagandists has its own dynamics. The number of posts with hate speech increases or decreases depending on the situation on the front lines. The organized nature of the hate speech spread can be considered as a formal feature of Russian propaganda and to help identify it in further research.

Keywords: *Russian propaganda, telegram, content analysis, collocations, hate speech.*

Стаття надійшла до редакції 01.07.2023.